

SEMINAR F

Fra truet til udfordret

Kevin McPherson, underviser og forfatter til bogen "Forebyggelse af vold mod ansatte i omsorgssektoren"

Sigrid Ringdom, gruppeleder Demens, Område Kærdalen

Praksis

Emotionel og instrumental aggression

Omsorgsgivere står af og til over for en borger, der udviser en svær problemskabende eller aggressiv adfærd.

Aggression og vold bruges til at løse problemer med. Ifølge Peter Berliner, forsker i sociale lærings- og udviklingsprocesser, bruges aggression til at genetablere et positivt jeg-billede. Jeg-billedet hos mennesker med demenssygdom er ofte truet, da de ikke kender de mennesker, der kender dem.

Aggression beskrives som værende emotionel og/eller instrumental. Den emotionelle aggression er spontan og ukontrolleret, mens den instrumentelle aggression er struktureret og kontrolleret. Mennesker med demens reagerer emotionelt. Her handler det om at tage det farlige ud af situationen f.eks. ved at minimere stimuli eller andet der hidser mennesket med demens op.

Der er ofte ting i adfærden, der indikerer, at noget kan ske. Fra dette erfarer, er der ca. 1½ - 3 sekunder at reagere i, og når det ikke, "eksploderer" situationen. Det er derfor vigtigt, at kende menneskets normale adfærd. Er den dominerende, underdanig, interesseret, uinteresset, komfortabel eller ukomfortabel? Forandring i et eller flere af disse typer af adfærd indikerer, at noget er unormalt for vedkommende. Derudover er der fysiske tegn på, at noget vil ske:

- Kroppen spændes
- Næverne knyttes
- Balanceskift (er klar til at gå frem)
- Hagen ned mod brystkassen m.m..

Hvordan undgås truende adfærd og vold?

At bevare roen og overblikket i situationer med aggression er en forudsætning for ikke at under- eller overreagere i det kritiske øjeblik. Jo bedre man er klædt på til at tackle disse situationer des bedre. Har man en forventning om at kunne klare situationen eller ej. Det er vigtigt at være klar over, hvordan man selv reagerer kropsligt, mentalt og emotionelt. Gør man sig klar til kamp, flugt eller stivner man?

Føler man sig truet, over- eller underreagerer man. Når man kender sine egne reaktioner, føler man sig udfordret og kan dermed handle med faglig omtanke.

Kevin McPherson tog i sit seminar afsæt i McPhersons adfærds model (MAM). Se modellen [her](#).

